

A Moholy-Nagy Művészeti Egyetem
tisztelettel meghívja Önt a

grafika_100

kiállítás és könyvbemutató eseményére.

2010. november 4. 18 óra

Ponton Galéria

1015 Budapest I., Batthyány utca 65.

A kiállítást megnyitja

Jankovics Marcell

Kossuth-díjas rajzfilmrendező

egyetemi magántanár.

2010-ben 100 éves a tervezőgrafikus képzés a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen.

A kiállítás megtekinthető 2010. november 4–27-ig keddtől szombatig 12–18 óra között.

grafika_100

100 éves a tervezőgrafikus képzés a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen

KÖNYV

Könyvbemutató 2010. november 4-én, 18 órakor a Ponton Galériában

A könyvbemutatóhoz kapcsolódó beszélgetésen részt vesz
a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem rektora, Kopek Gábor.

A könyv címe:

grafika_100

100 éves a tervezőgrafikus képzés a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen

A könyv terjedelme: 228 oldal

Szerkesztette: Molnár Gyula egyetemi tanár
a Tervezőgrafika képzési program vezetője

Kötése: keménytáblás

ISBN 978-963-7164-84-2

Az iskola történetét írta és az adatokat összegyűjtötte:

Bódi Kinga.

A tanulmány az Eötvös Loránd Tudományegyetem Művészettörténeti Intézetében
2007-ben írt, 2008-ban Fülep Lajos-díjjal kitüntetett szakdolgozat rövidített változata
magyar-angol nyelven. A 79. oldaltól az elmúlt 10–15 év hallgatói teljesítményei láthatóak.
A könyvben szereplő történeti anyagokat a Moholy-Nagy Művészeti Egyetem archív
gyűjteményéből válogattuk.

grafika_100

100 éves a tervezőgrafikus képzés a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen

KIÁLLÍTÁS

Megnyitó: 2010. november 4. 18 óra, Ponton Galéria (1015 Budapest Batthyány utca 65.
(Megtekinthető: 2010. november 4–27-ig keddtől szombatig 12–18 óra között)

A kiállítást megnyitja

Jankovics Marcell

Kossuth-díjas rajzfilmrendező, egyetemi magántanár.

- 1** A kiállításon képes történeti összefoglaló látható a Tervezőgrafika szak múltjáról.
- 2** A Tervezőgrafikai képzési program bemutatja az elmúlt 10–15 év hallgatói teljesítményeit. A látványok, a képek azt az időintervallumot reprezentálják, amikor az oktatást sikerült teljes egészében digitális háttérrel kiszolgálni.
- 3** A kiállításon megjelenik az 1880-tól beiratkozott összes hallgató névsora.

A MOHOLY-NAGY MŰVÉSZETI EGYETEM GRAFIKA SZAK OKTATÁSI STRUKTÚRÁJÁNAK TÖRTÉNETE

Az iskola történetében a grafika szak változásait nagyban befolyásolta a **mindenkori sokszorosítási technikák** átalakulása, a társadalmi, gazdasági, kulturális és kereskedelmi igények. **1883-1909**-ig a klasszikus képi sokszorosítás **reprodukciós szándékkal** fametszet, klasszikus grafikai sokszorosító eszközök.

1910-1944-ig az oktatás centrumában az **önálló alkalmazott grafikai** (kereskedelmi grafikai) tervezés volt az irányadó ideológia. A technológiai háttér ismeretekben a litográfia és a litográfiából kinőtt color ofset volt a meghatározó. A gyakorlati oktatást litográfiai műhely és szedőterem segítette. A képzési idő 3+2 év.

1945-1949-ig ugyanez az elv folytatódott, de az oktatás centrumába a **plakát művészet** került. (Konecsni-iskola) A képzési idő 4 év.

1967-1983-ig a Typo-grafikai Tanszék oktatási programja két hangsúlyos területet támogatott, a **könyvkultúrát és a tervező grafikát**. A kor technológiai elvárásának megfelelő műhely szolgálta a gyakorlati oktatást: magasnyomás, ofsetnyomás, szitanyomás, klasszikus sokszorosító eljárások, nyomdai (repro-) fotó és hallgatói fotólabor. 1980-ban Linotype fényszedőgép, mint a digitális fényszedő rendszerek őse megjelent az egyetem oktatásában.

A képzési idő 4 és fél év.

1983-1993-ig a stúdió rendszerű oktatásban megmaradt a két fontos terület a könyvkultúra és a grafikai design, de megjelennek az önálló vizuális kultúrák: animáció, fotó, videó. Ezzel elindul a két szakos képzési rendszer. Pl. grafika-videó, grafika-fotó, grafika-animáció, tanár-grafika szakpárok. Az oktatás programjának fő célja a vizuális kommunikáció felületeinek közös oktatása, megőrizve a specifikumokat. A képzésben megjelenik a kurzus rendszer. A képzési idő 4 év + 2 év mesterképzés.

1993-2006-ig a Vizuális kommunikáció tanszék szakirányok szerinti oktatás. Grafika, fotó, animáció, videó.

1993-1999-ig 1 év összegyűjtő alapozó képzés + 2 év 2 szakos képzés + 2 év szakspecifikum.

1998-ban az egyetemen elkezdődik a doktori képzés.

1999-2005-ig 1 év ösztöndíjas alapozó képzés + 4 év szakos képzés. 2002-től **kredit rendszerű képzés** zajlik a tanszéken.

1995-ben megjelentek az első Macintosh rendszerű DTP-t szolgáló számítógépek.

2000-ben az oktatás háttérét szolgáló digitális kultúrát teljes egészében sikerült biztosítani. Ezzel elindult egy virtuális, papír nélküli grafikai kultúra.

2002-től az elméleti képzésben új közös tantárgyak jelennek meg. (Pl. zenekultúra, dramaturgia). Ezen időszak alatt elindul egy nagyon intenzív nemzetközi kapcsolatrendszer (Erasmus, Ceepus). A grafika szakirány évente 20-30 külföldi hallgatót fogad, és 15-20 magyar hallgatót küld ki Európa különböző egyetemére. A hallgatók munkáival számos nemzetközi sikert értünk el, ami tovább növelte a grafikai szak európai tekintélyét.

2007-től önálló grafika szak, az egyetem csatlakozott a bolognai rendszerű képzési struktúrához. Elindult a 3 fokozatú képzés: alapképzés, mesterképzés, doktori képzés.

2010. szeptemberétől az egyetemi oktatási struktúra átalakult, létrejött az egyes szakterületeket összefoglaló intézeti struktúra. A Tervezőgrafika képzési program a Média Intézet keretein belül működik.

grafika_100

A könyv, amit a kezükben tartanak, látszólag a grafika, a tervezőgrafika száz évéről szól, valójában azonban egy társadalom változásának lenyomata. Indultunk a Párizsi Világkiállításon 1900-ban, majd megérkeztünk a 21. század digitalizmusába. Indultunk a Királyi Rajztanodától és eljutottunk a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemig. Indultunk a rajzbakoktól és megérkeztünk a byte-ig. Felemelő az átjárható Európa, a közös gondolkodás, de ez nem mindig volt így az elmúlt száz évben. Hogy mi történt, kérem olvassák el. Ajánlom figyelmükbe azt a 100 évet, amelyről ez a könyv szól. Érték, mely már 100 éve írja történelmét.

Kopek Gábor
rektor, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem

100 év emberi léptékkal nagy idő. 100 év egy modern iskola történetében nagy idő. 100 év alkalom egy pillanatra megállni, visszatekinteni a múltba, érzékelni, értékelni a jelent, kutatni a jövő lehetőségeit. 100 év tisztelgés az elődök előtt. A múlt adatai mögött jövő-

képek, kihívások, folyamatos változások, élő, létező személyek akaratai, vágyai, tehetsége rejtőzik. A folyamatos iskolaalapítás tartalma, a tanítás és a tanulni vágyás, a tudás átadása, a tudás megszerzése az optimális oktatási struktúra kialakítása. Ez a folyamatos cél a múltban, jelenben, jövőben. A kép az üzenet reprodukálásának, sokszorozhatóságának szülötte a mai értelemben vett tervezőgrafika. A mesterséges környezetből az emberre ható vizuális ingerek társadalmi információk egyik meghatározó szelete a grafikára és tipográfiára épülő alkotások összessége. A mai grafikai tervezés egy intellektuális, kreatív, technikai aktivitás, ami a vizuális megformáláson kívül magában foglalja a médiák ismeretét is. A számítógép megjelenésével a grafika mint műfaj kilépett a print világból. Azt elmúlt évtizedekben újabb technikai és információs virtuális világba csöppentünk. A kihívás nagy, megváltozott az idő, a tér és a kommunikáció viszonya a társadalomban. Egyre inkább a szemünkkel gondolkodunk és beszélünk. Köszönet az elődeinknek, akik ezt az utat megteremtették és járhatóvá tették számunkra. Nem lehet meghatottság nélkül visszagondolni rájuk és tisztelni emberi nagyságuk, tekintélyük, tehetségük előtt. Rangos ez a névsor (most csak néhányan közülük): Morelli Gusztáv, Dr. Czakó Elemér, Helbing Ferenc, Haranghy Jenő, Konecsni György, Bortnyik Sándor, Hincz Gyula, Lengyel Lajos, Kádár György, Zelenák Crescencia, Haiman György, Ernyei Sándor, Balogh István, Finta József, Kass János, Szántó Tibor, Nagy Zoltán, Virágvölgyi Péter és az őket segítő háttér szereplői. Köszönjük professzor urak a gondosságot, a tehetséget, a nyitott világképeket, amiket ránk hagyományoztatok. Köszönjük a hallgatókat a háttérben segítő szaktanárok tudását. Köszönet az egyetemünkön végzett több száz tervezőnek, hogy erősítették, jó hírért vitték mindenkor iskolánknak. Köszönet a tehetséges hallgatóinknak, hogy ezt a hagyományt folytatják. Köszönet a tanár kollégáimnak, akik ma jelentik a folytonosságot: Balla Dórának, Felvidéki Andrásnak, Hegyi Bélának, Maczó Péternek, Pálfi Györgynek, Vargha Balásznak, Zsótér Lászlónak, Csillag Eminek, Szenteczki Csabának és annak a műtermi, elméleti háttérnek, ami nélkül nem lehetne kellő intellektuális választ adni a mai és jövőbeni kihívásokra. Dr. Czakó Elemér 1910-ben alapította a mai értelemben vett grafikai szakosztályt.

2010-ben 100 éves a Tervezőgrafikai képzési program, a Moholy-Nagy Művészeti Egyetemen.

100 years is a long time by human standards. 100 years is a long time in the history of a modern school. 100 years is an occasion to pause for a moment and look into the past, to feel and evaluate the present and search for the opportunities of the future. 100 years is a salute to our predecessors. Behind the data of the past lie visions of the future, challenges, continuous changes and the aspirations, hopes and talents of living people. The signification of a continuously developing school, teaching and the desire to learn, conveying knowledge, acquiring knowledge and developing the optimal educational structure. This is the constant aim of the past, present and future. Graphic design today is the fruit of reproducible messages and images. The complete range of artwork based on graphic design and typography constitutes a determining part of the visual stimuli and social information humans receive from their artificial environment. Graphic design today is an intellectual, creative and technical activity, which incorporates visual design and the knowledge of the media. With the introduction of the computer, the graphic design genre surpassed the boundaries of print. The last decades have created a new technical and information-oriented virtual world. The challenge is great. The relationship between time, space and communication has changed in our society. There is a growing tendency to think and speak with our eyes. Thank you to our predecessors for creating and refining this path. When looking back, one cannot help but become deeply moved with respect and gratitude towards their greatness, prestige and talent. The list is illustrious (just to mention a few): Gusztáv Morelli, Dr. Elemér Czakó, Ferenc Helbing, Jenő Haranghy, György Konecsni, Sándor Bortnyik, Gyula Hincz, Lajos Lengyel, György Kádár, Crescencia Zelenák, György Haiman, Sándor Ernyei, István Balogh, József Finta, János Kass, Tibor Szántó, Zoltán Nagy, Péter Virágvölgyi, including the ones who supported them in the background. Thank you Professors for the attentiveness, talent and broad perspective you have bequeathed on us. Thank you for the guiding knowledge of our teachers.

Thank you to the many hundred designers who graduated from our University for spreading its reputation. Thank you to our talented students for upholding this tradition. Thank you to my fellow colleagues who are the continuity of today: Dóra Balla, András Felvidéki, Béla Hegyi, Péter Maczó, György Pálfi, Balázs Vargha, László Zsótér, Emi Csillag, Csaba Szenteczki and the professional and theoretical background without which it would be impossible to give adequate responses to present and future challenges.

Dr. Elemér Czakó established the graphic design class in 1910.

2010 marks the 100th anniversary of the Graphic Design Program at the Moholy-Nagy University of Art and Design.

Gyula Molnár
Professor of Graphic Design
Program Director, Graphic Design Program

A könyvben bemutatott munkák az elmúlt 10–15 év teljesítményei, nem az elmúlt 100 évé. A látványok, a képek azt az időintervallumot reprezentálják, amikor az oktatást sikerült teljes egészében digitális háttérrel kiszolgálni. A tanárok és a hallgatók számára is ez karakteres paradigmaváltást jelentett.

Már a váltás indulásánál egyértelmű volt a múlt tudásának, értékeinek átültetése, a manualitás megőrzése. Az oktatás filozófiája sem változott. Áttörni a technológia homogenizáló hatását, támogatni a hallgatók személyiségjegyeinek kibontakozását. Sok szín, sok érték. Az oktatási program változatossága lehetőség a hallgatók számára az attitűdük, személyes adottságuk, tehetségük felfedezésére, megerősítésére.

Az egyetem tervezőgrafikai munkáiban együtt van jelen a tartalomformálás és az önálló tartalom létrehozásának lehetősége. A program folyamatos körforgás a szöveg (text), a kép kapcsolatainak különböző szintű megismerésére. A program a tervezőgrafikai műfajok és a kommunikációs viszonyrendszereken belüli törvényszerűségek tökéletes elsajátítására való törekvés.

A bemutatott válogatás a hallgatók és a programvezető tanárok sikeres tervezői vállalkozásai. Betekintést nyerhetünk a diplomateljesítményekbe, évközi produkciókba, sikeres pályázatokba. Láthatjuk a tervezőgrafika műfaji változatosságait, a klasszikus designtól a saját tartalom előállításáig, a tipográfiától a csupán képekkel való kommunikációig, plakáttól az interaktív felületekig, 3D tárgyaktól a városi térformálási lehetőségeig, játéktervektől a tudományos illusztrációig.

Az oktatási program erőssége a nemzetközi és hazai pályázatok jelenléte és publikálása, és természetesen az a mérhetetlen kreativitás és tehetség, amivel ezek a fiatal hallgatók rendelkeznek. A könyv a jól dokumentált terveket, eseményeket mutatja be. Ez csak egy válogatás, mert ennyi fért bele egy könyvbe.

A képek feletti felső sáv mindig hallgatói zóna, a képek alatti alsó mező a projektet hirdető programvezetőt ismerteti.

A képanyag az osztott képzés BA, az öt éves osztatlan képzés és a doktori képzés hallgatói munkák összessége.

Kérem tekintsek meg szeretettel hallgatóink tervezői teljesítményeit, akik már maguk is részesei a tervezőgrafikai képzési program száz éves történetének.

The projects presented in this book are the achievements of not the last 100, but the past 10-15 years. The visuals and images represent a period in which education was already supported by a complete digital background. This was a complete paradigm shift for students and teachers alike.

Even at the beginning of this process it was evident that manuality and the knowledge and values of the past had to be maintained. The philosophy of our education has not changed. To transgress the homogenizing effect of technology and support the individual path of each student. So many colors, so many values. The versatility of the educational program grants students the possibility to discover and refine their own voice, their personal abilities and talent.

The graphic design training of the University incorporates the possibility to both transform existing contents and create new meanings. The program is a continuous cycle investigating the relationship between text and image on many levels. The program aspires to achieve the perfect acquirement of the genres belonging to graphic design and the connections within the relationships of communication.

The displayed selection is the fruit of successful endeavors on behalf of the students and the program leading teachers. We are offered a glimpse into diploma achievements, study projects and successful competitions. We may witness the versatility of graphic design genres, from classic design to the creation of individual contents, from typography to communicating with pictures, from posters to interactive surfaces, from 3D objects to urban design possibilities, from game designs to scientific illustrations.

The strength of the training program lies within the presence and publication of national and international competitions, and of course the indescribable creativity and talent of our young students. The book presents well-documented designs and events. This is merely a selection, this is what fits into one book. The space above the pictures is the student zone, below the images you may find the description of the project leader and supervisor.

The images embrace the student projects created within the BA, the undivided five-year program and the doctoral program.

We invite you to take a look at the designer achievements of our students, who themselves have become part of the graphic design program's 100 year-old history.